

La indústria, en perill

La competitivitat depèn més de la capacitat d'adaptació que de la reducció de costos laborals

JOAN CARLES
Gallego

La indústria a Catalunya viu un mal moment. Però descriure la realitat no implica certificar-la ni resignar-s'hi. Aquests dies diverses empreses, com Valeo, Solvay, CSA o Eulen, entre d'altres, plantegen, amb una o altra variant, expedients de tancament, davant els quals els treballadors es mobilitzen sindicalment en defensa dels seus llocs de treball i exigint responsabilitat a l'empresa. Anuncis que sens dubte impacten en un entorn econòmic on encara hem d'apreciar les possibles conseqüències del frau de les emissions de Volkswagen i les seves conseqüències a SEAT, empresa que, juntament amb Nissan, suporten bona part de la indústria auxiliar del sector de l'automoció, i on els dèficits estructurals de l'economia no s'han abordat durant els anys de la crisi.

LA MAJORIA dels expedients els plantegen empreses que tenen producte i mercat, però que pretenen deslocalitzar la producció aduint manca de competitivitat. En aquesta realitat conviuen dues posicions poc conciliables. D'una banda, la posició sindical. CCOO volem utilitzar els espais de negociació col·lectiva i diàleg social per acordar: pla industrial, garanties laborals i mesures socials. L'objectiu és

garantir activitat productiva, minimitzar impactes laborals i eliminar els efectes socials i territorials. L'altra posició és la del Govern, poc proactiva en la recerca de la solució, que mostra comprensió amb la justificació empresarial i exhibeix poca capacitat propositiva per garantir activitat, feina i equilibri social i territorial. Es constata la dificultat per un treball col·laboratiu, propi dels països del centre i nord d'Europa, entre els representants sindicals dels treballadors i els representants governamentals. Però aquesta crítica a la inacció del Govern quan explota el problema cal traduir-la en una exigència de correcció dels dèficits en política industrial que arrosseguem, per evitar una deriva que afebleix la tradició industrial del país i de retruc el seu propi model social.

En els moments de recessió econòmica els processos de deslocalització industrial generen destrucció de capacitat productiva instal·lada i pèrdua d'ocupació. Ara, en un moment diferent del cicle econòmic, persisteixen i estan consolidant un panorama de desindustrialització del país, amb negatives conseqüències socials i territorials. Quan l'economia catalana i espanyola mostren signes de recuperació, tot i que molt febles i incerts, seguim instal·lats en els efectes negatius de la crisi: altes taxes d'atur i escassa recuperació

MIRTA ARIGORIA

de l'ocupació i de molt baixa qualitat, manca d'inversió industrial i feble creixement de la demanda interna. Aquest és el resultat de la manca d'una política industrial proactiva, que hagués posat les bases per superar l'afebliment de la capacitat productiva i situar l'empresa en el nou cicle tecnològic i productiu. Són la retallada d'inversió i despesa del sector públic i l'aposta per la devaluació de les condicions laborals el que ha dificultat l'augment del dinamisme industrial i la necessària modernització empresarial, que requerien inversions, infraestructures, coneixement, qualificació i innovació. Per fer que la represa econòmica a Catalunya es tradueixi en benestar i ocupació necessitem coordinar l'acció dels diversos agents i les institucions governamentals prioritant i modernitzant el sistema productiu. Fiar-ho tot al mercat,

sobretot quan les empreses tenen els centres decisoris situats a molta distància i ho supediten tot al benefici monetari sense cap responsabilitat social o territorial, és temerari.

ELS PODERS i els sindicats hem d'intervenir concertadament per orientar les polítiques industrials. El nou paradigma tecnològic, que penetra de forma transversal tot el teixit productiu, ens empenya a implementar de forma accelerada l'eficiència de processos i la reducció de la intensitat material i energètica dels productes i serveis. És urgent planificar una transició del model energètic i adaptar el procés industrial a les exigències imposades per combatre la crisi ambiental. La competitivitat industrial depèn més de la capacitat d'adaptació i transformació dels sectors econòmics que no pas de la reducció del cost laboral o de la localització de les activitats.

Necessitem mesures legislatives i accions de govern concertades que incentivin la transició de les activitats més madures i poc rendibles cap a sectors emergents per facilitar el trasllat del capital financer d'uns sectors a altres. Això no ho fa només el mercat, l'aposta governamental és determinant. Si no actuem el capital financer mantindrà la tendència a emigrar dels sectors madurs, per dedicar-se a inflar bombolles especulatives en lloc de reinvertir en la nova indústria. ≡

Secretari general de CCOO de Catalunya.